



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

**Marca, Pierre de**

**Parisiis, 1669**

VII. De Collectione canonum Gallicanorum. Vim legis obtinebant in Hispania.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-15617**

VI. Ex iis quæ dicta sunt colligi potest eam Hilario Papæ & Episcopis Gallicanis mentem fuisse ut debitam antiquis canonibus in veteri collectione comprehensis reverentiam custodirent, & ut suos tantum conderent ad interpretationem & supplementum antiquorum, quibus derogari non poterat. Canones itaque novi secundum auctoritatis gradum obtinebant post antiquos; quia Concilia regionalia cedere debent Conciliis plenariis Ecclesiæ universalis, ut sanctus Augustinus scribit: *Ipsa Concilia*, inquit, *quæ per singulas regiones vel provincias fiunt, plenariorum Conciliorum auctoritati quæ fiunt ex universo orbe Christiano sine ullis ambagibus cedunt.* Quare Agobardus Archiepiscopus Lugdunensis præclare dicebat de Canonibus Ecclesiæ Gallicanæ, canonum Gallicanorum sanctiones non esse passim æquali auctoritate recipiendas, ut *Nicani, Chalcedonensis, & ceterorum generalium ex totius mundi consensu congregatorum & receptorum; sed, quia congrua veneratione pro causis necessariis, quarum definitiones in illis generalibus non inveniuntur, fides sit eis adhibenda religione debita.* Canones illos vocavi novos post Concilium Vasense anni DCCCX. cujus ea sunt verba ex præfatione: *Et quamvis omnia quæ à sanctis sacerdotibus vel clericis observari debeant & antiqui & novelli canones continere probentur &c.*

VII. Eorum canonum collectio fiebat qui conditi erant ab universa Ecclesia Gallicana, vel à quadam ejus portione, sive in regno Vvisigorthorum, Burgundionum, aut Francorum, sive etiam in provincia Gallicana regni Italiæ, in qua habitæ fuere Synodi Arausicanæ & aliæ quædam provinciales; hique canones recipiebantur ab Episcopis aliarum provinciarum, confecta collectione sub nomine Gallicanorum Canonum. Id docet epistola encyclica Cæsarij Episcopi Arlatensis data anno quingentesimo trigesimo quarto, qui adducit canones à Ioanne secundo Papa missos ad significandam pœnam crimini debitam quod Episcopo Reienti Contumelioso objiciebatur, qui descripti sunt ex Collectione Dionysiana: quibus addit Cæsarius canonem nonum Concilij Nicæni, & dein titulum hunc apponit: *Incipiunt Tituli Canonum Gallicani.* Addit quoque canonem quartum Valentinum, nonumque Concilij primi Aurelianensis, tum CCCII. Arausicani primi, & CCCIII. Concilij Epauensis. Demum his verbis epistolam suam concludit: *Eccè manifestissimè constat quia secundum quod & Tituli antiquorum patrum, --- sed & Canones Gallicani continere videntur, Clerici in adulterio deprehensi, aut ipsi confessi,*

*aut ab aliis revicti, ad honorem redire non possunt.*

Ecclesiarum communicatio efficiebat ut in Hispaniis quoque vim legis obtinerent Canones Gallicani; ut patet ex Concilio Tarraconensi habito anno DCCVII. quod eos recipit quoad monachorum statum: *Canonum autè omnia Gallicanorum, inquit, de eis constitutione servata.*

Vide Notæ ad Agobardum pag. 10.

CAPVT XXII.

Synopsis.

I. Ad executionem publicam canonum necessaria erat auctoritas regia, & iussio. Confirmatio canonum decernenda est à Principe cum cognitione causæ.

II. Imperatores confirmaverunt Concilia Oecumenica. Theodosij confirmationem petiit secunda Synodus Oecumenica.

III. Synodus Aurelianensis prima tractavit de Titulis à Clodoveo Rege propositis, à quo Episcopi petunt confirmationem canonum. Actum id à Clodoveo ad exemplum Theodosij.

IV. Insignis est locus è Synodo CP. sub Mena ad probandam in hac materia Principum auctoritatem.

V. Iustinianus Concilio Quinto proposuit materiam quæ tractanda erat.

VI. Synodus Aurelianensis secunda est exemplum veterum Conciliorum. Eam Clodoveus confirmavit, tamen editum ejus non extat. Cur necessaria confirmatio Principum.

VII. Expenditur editum Clotarij Regis pro confirmatione canonum Concilij Parisiensis quinti. De electionibus Episcoporum. De veniâ Clericorum. De eorum causis. Quinam sint juniores Ecclesiæ. Crimina privilegiata. De statu libertorum. Editum illud decretum est ex sententia & consilio Episcoporum & optimatum regni. Quare summo applausu acceptum est à personis ecclesiasticis. De raptoribus viduarum aut monialium.

VIII. Post conditos canones, agebatur de judiciis causarum.

IX. In Conciliis generalibus tractabantur causæ communes, id est, magni momenti. Imperatores dare poterant iudices ecclesiasticos in causâ ecclesiastica. Non licebat excedere terminos causarum in Synodo propositarum à Principe. Probatur variis exemplis.

**S**E D præter modificationem à me paulò antè explicatam circa convenientiam novorum & antiquorum canonum, necessarium insuper erat, ad executionem eorum publicam, ut Regum nostrorum auctoritate firmarentur. Quo in capite ij jure Imperatorum utebantur, quibus successerant in provinciis quæ, cadente Imperio, regiæ Francorum coronæ cesserant. Episcopi verò Gallicani eundem ordinem servabant quem veteres Episcopi in Conciliis universalibus congregati tenuerant, petendo nimirum confirmationem decretorum ab Im-

Vide lib. 2. c. 10. & seqq.

Vide lib. 4. c. 5. & 1.

Agobardus in lib. aduersus legem Gundobadi cap. 11.

Vide supra lib. 1. cap. 4. & 6.

Vide lib. 1. c. 4. f. 6.

Vide lib. 1. c. 4. f. 6.